

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

5315 *Reial decret llei 19/2020, de 26 de maig, pel qual s'adopten mesures complementàries en matèria agrària, científica, econòmica, d'ocupació i Seguretat Social i tributàries per pal·liar els efectes de la COVID-19.*

I. Antecedents, motivació i mesures

La situació epidemiològica que ha generat una crisi sanitària com a conseqüència de la COVID-19 a Espanya ha obligat a adoptar mesures de salut pública que han alterat la normalitat en el desenvolupament de les relacions socials, econòmiques i productives. En particular, es pot destacar la manera com la suspensió de totes les activitats no essencials i les limitacions a l'exercici de moltes altres han generat un augment important de la desocupació conjuntural i una reducció d'activitat de pimes i autònoms.

Per aquest motiu, s'han anat aprovant una sèrie de mesures per pal·liar-ne els efectes, que ara es completen per mitjà d'aquest Reial decret llei en els àmbits agrari, científic, econòmic, laboral i de la Seguretat Social i tributari.

A. Mesures en l'àmbit agrari

En el sector agrari s'ha produït una acusada falta de mà d'obra, pel descens de treballadors que habitualment s'ocupen de les tasques agràries com temporers al camp espanyol, bé per limitacions sanitàries als viatges des dels seus països d'origen, bé per les precaucions que molts d'aquests treballadors estan adoptant en vista de l'evolució de la pandèmia, la qual cosa pot acabar afectant severament la capacitat i les condicions de producció d'una part important de les explotacions agràries espanyoles. Aquesta reducció de mà d'obra, al seu torn, podria posar en perill l'actual proveïment alimentari als ciutadans, que fins avui s'ha dut a terme en condicions d'extraordinària varietat, quantitat i qualitat.

Amb la finalitat de donar una resposta adequada a aquesta situació, el Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària, va tenir per objecte afavorir la contractació temporal de treballadors en el sector agrari mitjançant l'establiment de mesures extraordinàries de flexibilització de l'ocupació, de caràcter social i laboral, necessàries per assegurar el manteniment de l'activitat agrària, durant la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, amb una aplicació temporal fins al 30 de juny de 2020.

Malgrat que l'evolució dels efectes de l'epidèmia ha permès anar modificant des de llavors diverses condicions limitadores de l'activitat, s'han mantingut diversos elements fàctics que concorrien en el moment d'aprovació de la norma i que afecten directament les condicions productives que en van justificar l'aprovació, com ara el tancament de diverses fronteres en països de procedència de bona part d'aquesta mà d'obra, el risc cert de contagis que té efectes en els desplaçaments voluntaris de treballadors o la necessitat de mà d'obra temporera per a les campanyes estiuenques, com passava amb les primaverals. Per consegüent, ara és procedent estendre per tres mesos més el contingut d'aquesta norma, de manera que s'asseguri la suficiència de mà d'obra adequada per atendre les tasques agrícoles estivals, com a part essencial de la cadena alimentària.

Cal assenyalar, així mateix, que les mesures adoptades en el Reial decret llei esmentat han permès un manteniment de l'activitat de moltes explotacions, i han coadjuvat a pal·liar la falta de personal detectada sobretot en el sector fructícola a diversos llocs d'Espanya, per la qual cosa es fa necessari igualment ampliar el marc temporal d'aplicació de la

norma, per tal de no eliminar un factor que pot col·laborar a pal·liar aquest dèficit de treballadors.

Així, en consideració al manteniment de la conveniència de l'aplicació d'aquestes mesures, en el present Reial decret llei es disposa la pròrroga fins al 30 de setembre de l'esmentat Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril.

Així mateix, es fa un canvi puntual a la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat. Amb vista al principi de proporcionalitat, es tipifica com a lleu la primera venda de mol·luscos de talla o pes inferior a la reglamentària quan sigui inferior al deu per cent del volum total venut d'aquesta espècie, atès que es considera una infracció de poca importància que es veuria sancionada desproporcionadament –entre altres coses, en comportar la pèrdua d'ajudes europees.

B. *Mesures en l'àmbit científic*

La Unió Europea està treballant en un ambiciós programa per desenvolupar la fusió com a font d'energia, en una col·laboració internacional sense precedents que inclou la Xina, Corea, els Estats Units d'Amèrica, la Índia, el Japó i Rússia com a socis fonamentals a través d'ITER.

L'itinerari europeu per aconseguir l'objectiu de construir una planta demostradora de producció elèctrica de fusió (DEMO) preveu dos elements fonamentals: la construcció i explotació científica tecnològica del Tokamak ITER al sud de França, i la construcció d'una font de neutrons, IFMIF-DONES (International Fusion Materials Irradiation Facility-Demo Oriented NEutron Source) per al desenvolupament, la qualificació i el llicenciamnt de materials capaços de suportar les condicions extremes a les quals estaran exposats els components de la primera paret del futur reactor de fusió DEMO. Present.

L'IFMIF-DONES consisteix en un accelerador de partícules d'alta potència, que incideix sobre un blanc de liti líquid que, com a conseqüència, genera neutrons de característiques similars als presents en un reactor de fusió. La construcció d'IFMIF-DONES és indispensable per a l'objectiu de la Unió de demostrar la viabilitat de la fusió nuclear com a font d'energia.

Per finançar el caràcter europeu d'IFMIF-DONES, el Regne d'Espanya va presentar l'agost de 2017 la candidatura, amb l'aval de Croàcia i el Programa de Fusió Europeu, perquè el Projecte es desenvolupés a la ciutat de Granada. Per impulsar aquesta candidatura s'ha establert un grup de treball interadministratiu entre el Ministeri de Ciència i Innovació i la Junta d'Andalusia, en el si del qual s'ha proposat la constitució d'un consorci que permeti dur a terme les activitats pròpies del procés de candidatura en curs, que s'estendrà previsiblement fins al 2021. En cas d'èxit d'aquesta candidatura, el consorci esmentat prolongaria la seva existència i s'encarregaria de prestar el suport que correspondria a Espanya, com a país amfitrió, a l'organisme internacional que es constituïria per a la construcció d'IFMIF-DONES. Mitjançant aquest Reial decret llei s'autoritza, per tant, la constitució del consorci esmentat.

Així mateix, s'actualitza una regulació excepcional ja acordada en matèria d'organismes modificats genèticament. S'ha de tenir en compte que la investigació és fonamental en la recerca d'eines per prevenir, combatre o contenir agents infecciosos, processos i situacions que poden tenir repercussions per a la salut pública, com el que ha succeït en la recent epidèmia per coronavirus. Considerant a més la importància de disposar de les eines esmentades en el mínim temps possible i amb les màximes garanties de seguretat, és procedent ampliar, durant un període de dotze mesos, l'abast de les mesures previstes a l'apartat 3 de la disposició addicional setena del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, amb l'ampliació del seu contingut a qualsevol activitat d'especial interès per a la salut, de manera que s'asseguri la maximització de les seves possibilitats a favor de la recerca i la salut. D'aquesta manera, per a les investigacions en el marc de les necessitats existents, es redueix a cinc dies el termini d'informació pública i se simplifiquen tràmits per millorar l'eficiència i la reducció de càrregues administratives.

C. *Mesures en l'àmbit econòmic*

Adicionalment, s'incorporen a aquest Reial decret llei una sèrie de mesures econòmiques que no admeten demora.

En primer lloc, les mesures de recuperació econòmica també han d'arribar al sector de les telecomunicacions, amb l'objectiu que aquest sector, que s'ha demostrat tan crucial en els moments de confinament domiciliari i de mobilitat reduïda i que ha possibilitat, entre moltes altres, la realització d'actuacions d'atenció sanitària a distància, la prestació de serveis socials, el teletreball, l'educació a distància, el comerç electrònic, l'Administració electrònica, així com garantir el dret a la informació i l'accés a activitats d'oci de la població a Espanya, pugui recuperar tota la seva força competitiva i dinamisme comercial.

El Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, va adoptar una bateria d'importants i necessàries mesures urgents de caràcter extraordinari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, incloses mesures en matèria de telecomunicacions. Entre aquestes, hi ha la que estableix el seu article 20, en virtut del qual es va suspendre de manera excepcional i temporal la facilitat de l'abonat de canviar d'operador conservant el seu número de telèfon per tal de reduir la interacció personal entre agents de l'operador i abonats i preservar la salut.

Aquesta mesura ha coadjuvat a contenir la crisi sanitària mantenint la prestació dels serveis de comunicacions electròniques i garantint la connectivitat, però en aquests moments de reactivació econòmica gradual, és procedent que el mercat de les telecomunicacions recuperi la plena operativitat i es permeti novament la conservació del número d'abonat en cas de canvi d'operador o la portabilitat del número, que és un instrument de primer ordre perquè els operadors puguin competir entre si de manera lliure i, al seu torn, els ciutadans puguin veure reforçada la seva capacitat d'elecció en cerca de serveis més barats, innovadors, més complets, de més qualitat o adaptats a les seves necessitats.

La supressió d'aquesta suspensió de la portabilitat, per tornar a la situació plenament competitiva anterior, ha d'anar acompanyada de l'adopció de mesures oportunes que facilitin als abonats poder satisfer les factures que no hagin pogut pagar per la recepció de serveis de comunicacions electròniques durant l'estat d'alarma a través de tècniques de flexibilització com les de fraccionament i ajornament de deutes en els serveis de comunicacions electròniques.

Per aquests motius, s'estableix als operadors de comunicacions electròniques l'obligació d'oferir un fraccionament i ajornament del deute en què hagin pogut incórrer els seus abonats corresponent a les factures passades al cobrament des de la data d'entrada en vigor de l'estat d'alarma fins al 30 de juny de 2020. El fraccionament i ajornament del deute ha de ser lineal al llarg dels mesos ajornats, el termini per fer els pagaments fraccionats és de sis mesos, llevat que l'abonat hagi acordat lliurement amb l'operador un termini diferent, ja sigui superior o inferior, i no es poden reportar interessos de demora ni exigir garanties per al fraccionament i ajornament.

En segon lloc, la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, es va aprovar en el marc del Memoràndum d'entesa sobre condicions de política sectorial financera, fet a Brussel·les i Madrid el 23 de juliol de 2012, i Acord marc d'assistència financera, fet a Madrid i Luxemburg el 24 de juliol de 2012. En el punt 23, aquest Memoràndum establia que: «Les autoritats espanyoles han de preparar per a finals de novembre de 2012 normes que aclareixin la funció de les caixes d'estalvis en la seva qualitat d'accionistes d'entitats de crèdit, per reduir, en últim terme, la seva participació en aquestes fins a un nivell no majoritari».

Seguint aquesta directriu, es va aprovar l'esmentada Llei 26/2013, de 27 de desembre, que estableix un mecanisme segons el qual les antigues caixes, transformades ara en fundacions bancàries, que tinguessin una participació de control en una entitat de crèdit havien de dotar un fons de reserva per fer front a imprevistos, llevat que optessin per reduir la seva participació a nivells per sota dels de control mitjançant un pla de desinversió.

El Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, regula el fons de reserva que determinades fundacions bancàries estan obligades a constituir. En la norma esmentada s'estableixen l'import, la forma, el termini i el ritme de constitució del fons de reserva.

L'article 6 preveu un termini de constitució del fons de reserva de vuit anys, ampliable pel Banc d'Espanya en un any addicional si la fundació bancària troba dificultats per complir el termini com a conseqüència de l'evolució de la situació economicofinancera de l'entitat de crèdit participada o del desenvolupament de les condicions dels mercats. D'altra banda, l'apartat tercer d'aquest article preveu, com a norma general, un ritme de dotació del fons lineal en el temps.

Mitjançant la Recomanació del Banc Central Europeu de 27 de març de 2020 sobre el repartiment de dividendes durant la pandèmia de la COVID-19 i per la qual es deroga la Recomanació BCE/2020/1, el supervisor bancari europeu recomana que, almenys fins a l'1 d'octubre de 2020, les entitats de crèdit s'abstinguin de repartir dividendes o de contreure compromisos irrevocables de repartir-los respecte dels exercicis de 2019 i 2020.

Davant d'aquesta circumstància, i atès que els dividendes que perceben les fundacions bancàries són la seva principal font d'ingrés, és oportú suspendre aquest any 2020 l'obligació de dotar el fons de reserva i suspendre el còmput del termini de la seva constitució; per tant, les dotacions pendents queden ajornades al període 2021-2024.

Aquesta mesura s'articula mitjançant l'aprovació d'una disposició final a través de la qual s'introdueix una disposició addicional al Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, que recull la suspensió esmentada, a la qual s'afegeix una altra disposició final per salvaguardar el rang reglamentari de la disposició, de manera que s'adequa als principis de bona regulació.

En tercer lloc, la pandèmia de la COVID-19 està suposant una emergència sanitària amb importants conseqüències econòmiques, que afecta tant l'activitat productiva com la demanda i el benestar dels ciutadans. Aquesta s'està transmetent a les economies dels països de la Unió Europea a una velocitat inusitada. S'ha produït una interrupció temporal de l'activitat productiva, s'han vist afectades les cadenes de subministrament i s'ha produït un acusat descens del consum i de la confiança dels agents econòmics europeus. La recuperació de les economies de la Unió Europea no serà immediata ni automàtica. La Unió Europea s'enfronta a un xoc simètric que afecta l'economia real i el teixit productiu a totes les economies europees, per la qual cosa és necessari que es proporcioni una resposta coordinada i contundent que complementi les mesures nacionals que estan adoptant els diferents països.

Per fer front a aquesta situació des de l'àmbit de la Unió Europea s'estan adoptant una sèrie de mesures i programes de suport al teixit empresarial i al finançament dels estats membres. Així, l'Eurogrup, en la reunió del 9 d'abril de 2020, va donar suport a la proposta de la Comissió Europea per a l'establiment de l'Instrument europeu de suport temporal per mitigar els riscos de desocupació en una emergència (o Instrument SURE) per un import màxim de 100.000 milions d'euros, dels quals 25.000 milions d'euros tindrien l'aval dels estats membres.

Posteriorment, en el Consell Europeu del 23 d'abril de 2020 els caps d'Estat i de govern van ratificar la creació de l'Instrument, i van instar que estigués operatiu per a l'1 de juny de 2020.

El Reglament (UE) 2020/672 del Consell, de 19 de maig de 2020, relatiu a la creació d'un instrument europeu de suport temporal per atenuar els riscos de desocupació en una emergència (SURE) arran del brot de COVID-19, és el que en regula la creació i les característiques, amb l'esmentat objectiu d'atorgar assistència financera als estats membres que estiguin patint dificultats econòmiques severes a causa de la COVID-19, amb vista a protegir els treballadors per compte d'altri i els autònoms i reduir l'impacte de la desocupació i de les pèrdues d'ingressos. L'ajuda financera adoptarà la forma de préstecs atorgats als estats membres que ho sol·licitin per finançar esquemes de protecció d'ocupació, com seria el cas dels expedients de regulació temporal d'ocupació en el cas d'Espanya. Així, l'Estat es pot beneficiar de finançament atorgat per la Comissió Europea a tipus d'interès reduïts, fet que permet recórrer menys als mercats de capitals i millorar les

condicions de finançament de l'Estat, que s'espera que reporti un estalvi en la càrrega d'interessos. Per la seva banda, els estats membres contribueixen a l'instrument garantint part del risc assumit pel pressupost comunitari amb aquest instrument mitjançant l'atorgament d'avals, d'acord amb els termes acordats entre la Comissió Europea i els estats membres.

Per tant, els estats membres han de formalitzar l'aprovació, d'acord amb els seus respectius marcs normatius, dels avals que en cada cas els corresponguin segons el seu pes en la renda nacional bruta de la Unió Europea, de manera que l'instrument, amb els avals atorgats per tots els països, pugui estar operatiu el mes de juny.

La contribució del Regne d'Espanya en aquesta iniciativa suposa atorgar un aval irrevocable, incondicional i a primera demanda.

En aquest context, el present Reial decret llei recull les disposicions relatives a l'autorització dels avals a atorgar, suposa la participació d'Espanya en l'esmentada actuació en l'àmbit europeu per donar resposta a la crisi de la COVID-19 i habilita la ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital per signar els acords corresponents amb la Comissió Europea, com a complement de les mesures nacionals adoptades pel Govern.

A causa de la importància de la iniciativa en la situació actual i la necessitat de la seva immediata posada en funcionament s'adopta aquest Reial decret llei.

D'altra banda, es completa el que disposa l'article 29 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, i es dona cobertura pressupostària al programa nacional d'avals de l'Estat de 100.000 milions d'euros per al finançament d'empreses i autònoms aprovat pel Reial decret llei 8/2020, de 17 de març. Atesa la dimensió significativa del programa és crucial tenir els mecanismes pressupostaris habilitats de manera que es garanteixi la solvència del programa des d'un punt de vista tant financer com operatiu.

En quart lloc, el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, habilitava en els articles 7 a 17 un règim de moratòria legal per als deutors de préstecs amb garantia hipotecària per a l'adquisició de l'habitatge habitual. Pocs dies després, aquest règim de moratòria s'estenia més enllà dels deutes garantits amb l'immoble destinat a habitatge habitual, i cobria també els préstecs o crèdits garantits amb immobles destinats a l'activitat econòmica que exerceixen els empresaris i professionals, així com aquells altres l'objecte dels quals sigui l'adquisició d'habitatges destinats al lloguer.

Juntament amb la moratòria de crèdits hipotecaris, el Govern també va aprovar una moratòria per a qualsevol tipus de finançament sense garantia hipotecària que tingués concertada qualsevol persona física, tant en la seva faceta de consumidor, com en l'exercici de la seva activitat professional, en virtut del que preveuen els articles 21 a 27 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

Des d'una perspectiva objectiva, el denominador comú d'aquests dos tipus de moratòries (hipotecària i no hipotecària) és, bàsicament, la suspensió temporal de les obligacions de pagament i la no meritació d'interessos durant el temps de durada de la moratòria (tres mesos des que se sol·licita). Des d'una perspectiva subjectiva, l'element comú és que aquestes dues moratòries establertes per llei es limiten a les persones físiques en situació de vulnerabilitat econòmica. Van ser concebudes no com a mesures d'accés general destinades a pal·liar els efectes de la possible mora de qualsevol persona, sinó com a mecanisme de resposta immediata per a les persones en situació de vulnerabilitat econòmica. La moratòria legal es limita als qui estiguin en les circumstàncies de vulnerabilitat específicament assenyalades a l'article 16 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març.

Amb l'objectiu d'afavorir l'aplicació de mesures i acords d'ajornament dels pagaments de crèdits i préstecs amb un abast encara més ampli que el previst inicialment en les moratòries legals i amb caràcter complementari a aquestes, aquest Reial decret llei incorpora un règim especial per als acords de moratòria assolits entre les entitats

prestadores i els seus clients. Com més gran sigui l'abast subjectiu d'aquests acords d'ajornament del deute, com més nombros sigui el col·lectiu de persones que se'n beneficien, més reduït serà l'impacte econòmic generat de manera immediata per la pandèmia.

En l'àmbit de la Unió Europea, l'Autoritat Bancària Europea ha estat promovent l'adopció de mesures dirigides a limitar l'impacte econòmic causat per la pandèmia i, en particular, l'extensió d'ajornaments i moratòries a partir d'acords promoguts per associacions d'entitats en cada Estat membre, amb l'aplicació, en particular, d'un tractament comptable i prudencial favorable a les operacions acollides a aquests acords (Guia EBA GL 2020/02). Aquesta Guia ha estat adoptada en l'àmbit nacional mitjançant Acord de la Comissió Executiva del Banc d'Espanya de 19 de maig de 2020.

El règim especial de moratòria que preveu aquest Reial decret llei no tan sols amplia el col·lectiu de persones beneficiàries d'un ajornament dels seus deutes, més enllà de les econòmicament vulnerables, sinó que també permet a aquestes últimes prolongar l'ajornament una vegada finalitzat el període de durada de la moratòria legal.

A partir d'aquest règim, ens trobaríem amb tres tipus possibles de moratòries. La primera és la que es produeix segons la llei, en la qual en el contracte de préstec operen els efectes de les previsions dels articles 13.3, 14 i 15 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març (moratòria hipotecària), i els articles 24.2 i 25 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març (moratòria no hipotecària). En aquest cas ens trobem en el que denominem «moratòria legal».

El segon tipus de moratòria seria la pactada entre les parts i acollida al que prevegin els acords sectorials subscrits entre les entitats prestadores, a través de les seves associacions representatives. A aquestes moratòries el present Reial decret llei els associa unes conseqüències sobre la base de la necessitat d'agilitzar els tràmits per a la seva concessió i procurar una extensió ràpida dels seus efectes entre els prestataris. Aquestes moratòries convencionals emparades en un acord sectorial es regulen en els articles 6 a 8 i en la disposició transitòria primera.

El tercer tipus de moratòries serien les que, emparades en el principi de llibertat de pactes del 1.255 del Codi civil, són acordades per les parts, sense que els sigui aplicable el que disposen els articles 6 a 8 i la disposició transitòria primera. No obstant això, les que es formalitzin amb els deutors que estiguin en situació de vulnerabilitat econòmica definida a l'article 16 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, han d'aplicar les condicions de durada, efecte immediat i no meritació d'interessos previstes legalment i s'han de beneficiar de la corresponent bonificació d'honoraris registrals i notariais i de l'exempció de la quota gradual d'actes jurídics documentats.

En aquest Reial decret llei s'estableix el règim especial del segon tipus de moratòria, la convencional acollida a un acord marc sectorial. Aquest tipus de moratòries, perquè es puguin acollir a les mesures especials incorporades en el present Reial decret llei, s'han de moure necessàriament dins dels límits i els condicionants que s'hi imposen, amb un marc de drets i obligacions específiques i diferents que no és aplicable per a la resta de les moratòries convencionals. El règim s'articula al voltant de tres articles, una disposició transitòria, una de final i una de derogatòria.

L'article 6 estableix el marc sectorial en què s'han de dur a terme els acords de moratòria als quals s'apliqui el règim d'aquest Reial decret llei. En particular, les entitats han de manifestar la seva adhesió a l'acord marc i comunicar-ho al Banc d'Espanya.

S'estableix també el deure de comunicació de dades específiques sobre les moratòries concedides per part de les entitats que apliquin aquest règim especial, alhora que s'estableix el caràcter de norma d'ordenació i disciplina dels preceptes sobre aquesta moratòria que aquí es regula, la qual cosa ha de permetre activar el control del seu compliment per part del Banc d'Espanya.

L'article següent, per la seva part, estableix el règim que han de seguir les moratòries acollides a l'acord marc sectorial assenyalat a l'article anterior, així com les limitacions que aquestes moratòries han de tenir. Una d'aquestes és la manera com s'ha d'articular l'ajust

del contracte de préstec, després de l'ajornament, que pot consistir en la redistribució de les quotes, amb el manteniment del termini pactat en el contracte de préstec, o bé en l'ampliació del termini de venciment.

Una altra de les limitacions és la prohibició d'utilitzar l'acord de moratòria per establir noves condicions que no constaven en el contracte de préstec objecte de moratòria, com ara la comercialització de nous productes o el requeriment de noves garanties.

Es fa necessari, no obstant això, l'acord entre les parts per determinar la manera com s'hagin de mantenir determinats contractes d'assegurances associats al compliment de l'obligació de pagament, el manteniment dels quals afavoreix tant el prestador com el prestatari, en la mesura que manté la qualitat del crèdit i, al mateix temps, permet al deutor cobrir contingències que poden impedir l'adequat compliment del contracte. Així s'estableix a l'apartat 2 de l'article 7. L'eventual augment dels costos, per aquesta raó, constitueix una excepció a la prohibició general d'incrementar les despeses en el sentit que recull l'apartat 3 del mateix article, així com la possibilitat de cobrar comissions que s'atorga a les operacions de préstecs sense interès per compensar exclusivament la pèrdua de rendibilitat que produeix la moratòria en aquests casos, per poder situar-les en igualtat amb la resta d'operacions i no desincentivar la concessió de moratòries que les afectin, generalment relacionades amb préstecs al consum a curt termini.

Un aspecte important d'aquest precepte és la coordinació operativa entre la moratòria legal i la convencional subscripta a l'empara d'un acord marc sectorial quan concorrin sobre el mateix préstec, situació en què s'estableix que els efectes de la moratòria convencional s'han de produir una vegada finalitzi la legal, i així es garanteixen la prevalença i els efectes d'aquesta en tot moment. Dit d'una altra manera, en cas que el deutor beneficiari d'una moratòria convencional subscripta a l'empara d'un acord marc sectorial ho sigui també de la legal per estar en la situació de vulnerabilitat econòmica que preveu l'article 16 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, les condicions d'una moratòria i de l'altra s'han d'aplicar successivament de manera que durant el termini de tres mesos que preveu l'article 14 del text legal esmentat no es reportaran ni interessos ordinaris ni moratoris.

Les limitacions dels desplaçaments són una de les característiques del context temporal sobre el qual es projecten els efectes d'aquest Reial decret llei, tal com reflecteixen les normes que declaren l'estat d'alarma. Aquestes limitacions aconsellen (i) potenciar l'ús de canals telemàtics com a complement als que prevalien fins ara, d'una banda, i (ii) alleugerir els tràmits que s'han d'efectuar en el procés d'elaboració i adopció de l'acord de moratòria, de l'altra.

Respecte de la primera qüestió, els apartats 6 i 7 afavoreixen la remissió i recepció de la informació, així com de l'obtenció del consentiment, a través de canals addicionals al presencial, tal com estableix aquest precepte. Respecte de la reducció de tràmits, l'apartat 9 exceptua l'aplicació de determinats articles de la Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari (d'ara endavant, LCCI), i de la Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum (d'ara endavant, LCC), sobre la base de la necessitat d'establir un règim viable i compatible en unes circumstàncies excepcionals, amb una subscripció massiva de moratòries en un context físic amb mobilitat limitada.

No obstant això, el lliurament d'informació al deutor que asseguri la comprensió de l'acord és un dels requeriments del règim especial que estableixen els apartats 5 i 6. Per a això, l'entitat prestadora ha de traslladar al deutor informació suficient sobre les conseqüències jurídiques i econòmiques de l'ajornament, amb ampliació del termini del préstec afectat o sense. Aquesta informació, que és certament més reduïda que l'establerta amb caràcter general en l'àmbit de la contractació de crèdit immobiliari (la denominada FEIN), constitueix una peça clau que assegura la comprensió de l'abast i els efectes de la moratòria per part del deutor, com a mecanisme necessari per a una adequada prestació del consentiment i acceptació de la moratòria. Juntament amb aquesta informació, la norma preveu el subministrament d'informació sobre l'extensió de les assegurances, si s'escau, durant el temps de durada de la moratòria convencional.

Aquest règim intenta reforçar la seguretat jurídica en aquest nou context i complir els estàndards de protecció al consumidor de la Directiva 2014/17/UE, del Parlament Europeu

i del Consell, de 4 de febrer de 2014, sobre els contractes de crèdit subscrits amb els consumidors per a béns immobles d'ús residencial i per la qual es modifiquen les directives 2008/48/CE i 2013/36/UE i el Reglament UE núm. 1923/2020, així com la Directiva 2008/48/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2008, relativa als contractes de crèdit al consum i per la qual es deroga la Directiva 87/102/CEE del Consell. En aquest sentit, s'estableix un sistema d'informació precontractual simplificat, que, tanmateix, assegura que el deutor rep en la fase precontractual –com s'ha indicat– la informació oportuna sobre les principals característiques, riscos i costos de l'operació i s'estableix que el notari que autoritzi l'escriptura ha d'efectuar, a més del control de legalitat ordinari, la comprovació que l'operació compleix les condicions que estableixen aquesta disposició i l'acord sectorial corresponent.

Per la seva banda, l'article 8 estableix un règim excepcional d'atorgament dels instruments notariais en què es formalitzin, quan sigui necessari, les moratòries convencionals acordades a l'empara d'un dels acords sectorials promoguts per les associacions d'entitats financeres amb l'objecte de complementar la moratòria legal i agilitzar la tramitació dels acords corresponents, de manera que se n'aconsegueixi la plena efectivitat com més aviat millor.

Per facilitar la formalització d'aquestes moratòries i evitar el risc de col·lapse del funcionament normal dels bancs i de les notaries i els registres, es preveu una flexibilització del règim ordinari d'atorgament, que permeti atendre amb celeritat i eficiència les sol·licituds presentades durant l'estat d'alarma, moltes de les quals encara no s'han pogut formalitzar per disposició expressa de la Llei (article 16 *ter*), però que alhora mantingui un nivell de garantia i protecció adequat dels drets dels deutors hipotecaris.

Aquest règim excepcional és aplicable sempre que entre l'entitat financera i el deutor beneficiari de la moratòria es pacti que l'import del principal ajornat s'aboni ampliant el termini de venciment en un nombre de mesos equivalent a la durada de la moratòria, i es compleixin la resta de condicions relatives a la meritació d'interessos, la prohibició de comissions i despeses i la interdicció de qualsevol altre producte combinat o vinculat.

La disposició transitòria primera estableix l'aplicació de les previsions d'aquest Reial decret llei a les moratòries en tramitació abans de la seva entrada en vigor, de manera que s'ajusta la tramitació per fer possible aquesta aplicació sense minva de la seva agilitat, ni de les garanties per als deutors, que han de rebre en tot moment la documentació explicativa dels efectes de la moratòria abans del moment de l'elevació a públic del contracte. Quan la documentació no s'hagi pogut lliurar abans de la signatura de la moratòria, el deutor té dret de desistiment de la moratòria durant un termini de 10 dies, tot això abans de l'elevació a públic de l'acord.

Per la seva banda, s'estableix mitjançant una disposició final el règim d'exempció de les escriptures de formalització de les moratòries, tant de les legals, com de les convencionals subscrites a l'empara d'un acord marc sectorial, a la quota gradual de documents notariais, com a mesura destinada a facilitar i incentivar l'adopció d'aquestes mesures d'ajornament dels deutes per part de les entitats. Finalment, la disposició derogatòria única elimina sobre això la prohibició de formalitzar escriptures públiques durant la vigència de l'estat d'alarma fins que no es restableixi la llibertat deambuladòria, prevista a l'apartat segon de l'article 16 *ter* del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, atès que el règim ara establert permet agilitzar l'elevació a públic de l'acord de moratòria.

Havent estat adoptades mesures de xoc per assegurar la moratòria del col·lectiu econòmicament més vulnerable, ara es planteja la necessitat d'ampliar el col·lectiu de persones afectades, de manera urgent i per evitar l'impacte econòmic de la declaració de mora en el pagament i, si es prolonga, el venciment anticipat del crèdit i les mesures d'execució corresponents. El risc és més alt a mesura que augmenta el temps de durada de la situació actual. Frenar aquesta situació en el col·lectiu de deutors afectats no constitueix una necessitat que es mantingui de manera habitual, sinó que neix de la situació extraordinària en què estem com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la pandèmia i algunes de les conseqüències que porta associades, en particular, la

impossibilitat de desplaçaments i el fre inevitable en molts casos de l'activitat laboral o professional. Estem, per això, davant d'una necessitat urgent i extraordinària.

En cinquè lloc, respecte de la denominada moratòria no hipotecària que va introduir el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, amb l'objectiu d'assegurar que els ciutadans no quedin exclosos del sistema financer en no poder fer front temporalment a les seves obligacions financeres com a conseqüència de la crisi sanitària de la COVID-19, i de complementar així la moratòria hipotecària preexistent, l'àmbit d'aplicació subjectiu d'aquestes dues moratòries és compartit: les persones físiques que estiguin en una situació de vulnerabilitat financera com a conseqüència de l'emergència sanitària ocasionada per la COVID-19. Ara bé, dins del conjunt de les persones físiques hi ha tant els consumidors com els treballadors autònoms, els quals tenen una idiosincràsia i un rol dins del sistema econòmic que difereixen sensiblement. Aquestes diferències tenen una rellevància especial a l'hora de definir l'àmbit d'aplicació objectiu de les moratòries de manera que puguin coadjuvar efectivament a l'alleugeriment de l'impacte econòmic sobre les persones físiques de la crisi sanitària.

En la determinació de l'àmbit d'aplicació objectiu de la moratòria hipotecària les diferències entre consumidors i treballadors autònoms no han tingut una rellevància especial, atès que el finançament amb garantia hipotecària contractada no difereix especialment i, a més, gaudeix d'un elevat grau d'estandardització.

Tanmateix, la determinació de l'àmbit d'aplicació objectiu de la moratòria no hipotecària requereix un esforç addicional, per tal com gran part de l'estructura de finançament està composta per negocis jurídics encaminats a la compra d'actius la característica principal dels quals és que, generalment, prenen la forma de contractes atípics, és a dir, regulats per les seves estipulacions específiques sobre la base del principi de llibertat de pactes i que, per tant, no se ceneixen a les especificitats dels contractes típics que preveu el nostre ordenament jurídic.

Dins d'aquests contractes atípics, tenen especial importància per al col·lectiu dels treballadors autònoms els denominats contractes d'arrendament financer, sovint coneguts per la seva denominació en anglès com a contractes de «leasing» o «leasing financer». Aquesta classe concreta de contracte atípic constitueix un negoci mixt en què es fonen la cessió d'ús i l'opció de compra, i que es pot considerar com una mena de préstec per al finançament de la compra d'un determinat actiu. La seva categorització com a préstec no és un fet fefaent i està subjecte a diferències d'opinions en el pla teòric, però es tracta d'un tipus de negoci jurídic amb gran importància pel que fa al finançament de l'activitat econòmica dels treballadors autònoms. Per tant, es considera convenient modificar l'article 21 Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, per incloure-hi, explícitament, els contractes d'arrendament financer dins de l'àmbit d'aplicació objectiu de la moratòria no hipotecària, per tal que aquesta pugui servir de manera efectiva a l'objectiu per al qual es va establir.

En sisè lloc, la vigent redacció de l'article 55 de la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, impedeix la renovació del president del FROB una vegada conclòs el mandat per al qual va ser nomenat i en determina el cessament en aquest mateix moment. Tenint en compte que el president és l'únic càrrec executiu de la Comissió Rectora del FROB i per tal d'assegurar la continuïtat operativa de la institució i evitar el risc d'un període vacant entre dos presidents, és convenient preveure que el final del termini esmentat no impedeixi la continuïtat del president fins al nomenament de qui l'hagi de succeir.

D. *Mesures en l'àmbit d'ocupació i Seguretat Social*

Mitjançant aquest Reial decret es porten a terme ajustos tècnics a les mesures urgents adoptades en matèria de Seguretat Social per mitigar l'impacte de la COVID-19, en vista dels problemes d'interpretació que s'estan identificant en la seva aplicació. Aquests ajustos són necessaris i urgents, tenint en compte la inseguretat jurídica que la redacció actual està generant en els interessats.

Així, s'ajusten algunes imprecisions dels articles 17 i 24 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, amb la finalitat d'aclarir, d'una banda, aspectes pressupostaris de la prestació extraordinària per cessament d'activitat i, d'altra banda, el règim aplicable a les exoneracions, amb la precisió que no és possible aplicar exoneracions en les cotitzacions d'empreses sotmeses a ERTO vinculats a la COVID-19 sense complir el requisit de subministrar per mitjans electrònics les dades relatives a inscripció d'empreses, afiliació, altes, baixes i variacions de dades, així com les referides a la cotització i recaptació.

Es procedeix a modificar l'article 48.1 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, amb l'objecte de precisar que les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social se sotmeten al mateix règim que les entitats de dret públic pertanyents al sector públic estatal pel que fa al règim aplicable a la formulació i rendició de comptes anuals de l'exercici 2019.

També es modifica l'article 3 del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària, amb la finalitat de fer-hi una precisió terminològica, i el Reial decret llei 18/2020, de 12 de maig, de mesures socials en defensa de l'ocupació, amb l'objecte d'incorporar-hi les referències necessàries a l'Institut Social de la Marina. La falta de referència en diversos articles a l'Institut Social de la Marina està generant inseguretat jurídica en els interessats. Per salvar la inseguretat jurídica creada i corregir l'error, atès que la competència per gestionar les prestacions de desocupació en relació amb els treballadors i les empreses inclosos en el règim especial del mar és de l'Institut Social de la Marina, s'afegeixen al text dues referències a l'Institut Social de la Marina per reflectir-ne les competències.

A més, s'inclou una regulació específica sobre el silenci administratiu en els procediments de garantia salarial que preveu l'article 33 del text refós de l'Estatut dels treballadors, de manera que, amb la indicació que el termini de tramitació sigui de tres mesos, es disposa el silenci administratiu estimatiu per al cas que no s'hagi resolt en termini, encara que constret al reconeixement de les obligacions a favor de persones que puguin ser legalment beneficiàries d'aquesta prestació i per la quantia que resulti per aplicació dels límits que preveu l'article esmentat. I això per evitar que persones que en cap cas en puguin ser beneficiàries obtinguin aquest tipus de prestacions i també per evitar que els sol·licitants puguin percebre quantitats per sobre dels límits màxims que preveu la llei.

S'assegura, així mateix, la coherència temporal de la suspensió dels procediments en matèria d'inspecció laboral amb el nou escenari normatiu i es disposa el reconeixement com a accident de treball de les prestacions de Seguretat Social que causi el personal que presta serveis en centres sanitaris o sociosanitaris i que, en l'exercici de la seva professió, hagi contret COVID-19 durant qualsevol de les fases de la pandèmia, per haver estat exposat a aquest risc específic durant la prestació de serveis sanitaris i sociosanitaris.

De la mateixa manera, es modifica el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, i es recupera la menció expressa al fet que en el cas de les explotacions amb més d'un titular es pugui contractar proporcionalment més treballadors als efectes de poder quedar inclòs en el sistema especial per a treballadors per compte propi agraris. Amb aquesta mesura es mira d'afavorir que les explotacions familiars es puguin dimensionar adequadament. Atès que diversos titulars comparteixen la mateixa explotació, es permet que el nombre de treballadors s'ajusti, de manera que a més dels dos treballadors es pugui incrementar en un treballador més per cada nou titular (en la modalitat de bases diàries, 273 hores equivalents) i amb això evitar que hagin de sortir del sistema especial de cotització, ja que tots són petits agricultors.

D'altra banda, l'esmentat Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, ha reconegut de manera automàtica el dret a treballar als joves estrangers amb un estatut regular al país que no comporta aquest dret. Aquests joves estan contribuint, amb la seva feina, al sosteniment d'un sector essencial durant la crisi de la COVID-19. A més, sobre la base

d'aquest Reial decret llei, molts d'ells estan tenint una primera oportunitat laboral que contribueix, de manera clau, a la inclusió d'aquests joves, especialment d'aquells respecte als quals un servei de protecció de menors n'hauria tingut la tutela legal, custòdia, protecció provisional o guarda durant la seva minoria d'edat.

Per això és necessari arbitrar una via que permeti a aquests joves mantenir el seu dret al treball, una vegada finalitzada la vigència del Reial decret llei del sector agrari. Amb aquesta finalitat, la disposició addicional segona d'aquest Reial decret llei introdueix una via específica que els ha de permetre, quan hagin estat contractats en el sector agrari sobre la base de l'article 2.1.d) de l'esmentat Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, i finalitzada la seva vigència, accedir a una autorització de residència i treball, vàlida a tot el territori nacional i sense límits sectorials o d'activitat i sense aplicació de la situació nacional d'ocupació. Aquesta autorització té una vigència de dos anys, renovable per dos anys més. Tot això sense perjudici que, per accedir a la residència de llarga durada, es tinguin en compte tots els períodes de residència, legal i continuada, amb aquesta o altres autoritzacions de les quals hagi estat titular.

La disposició addicional primera estableix com a excepció a la limitació de la despesa a l'Administració de l'Estat l'abonament de la quantitat assignada a l'exercici 2020 a l'Acord entre el Ministeri de l'Interior, sindicats de la Policia Nacional i associacions professionals de la Guàrdia Civil, de 12 de març de 2018.

Per la seva banda, en el context actual es preveuen diverses aportacions de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social.

Finalment, s'ajusta la prestació per desocupació dels artistes en espectacles públics que preveu l'article 2 del Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19. I això amb la finalitat d'aclarir que és el mateix accés extraordinari a la prestació el que respon a la crisi sanitària de la COVID-19, sense que correspongui als artistes acreditar que la seva situació concreta de falta d'activitat deriva d'aquesta crisi. Igualment, s'elimina el requisit d'estar en el període d'inactivitat voluntària, i així se suprimeix el cost que això suposaria per al treballador i se simplifica la tramitació i el reconeixement de la prestació. També s'explicita, amb vista a la seguretat jurídica, que és possible suspendre el cobrament de la prestació, per fer treballs per compte propi o aliè, i reprendre'l després.

E. *Mesures en l'àmbit tributari*

En matèria tributària, s'amplia a quatre mesos el termini de no meritació d'interessos de demora per als ajornaments dels articles 14 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19, i 52 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

L'article 40 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, va establir una regulació extraordinària de terminis de formulació, verificació i aprovació dels comptes anuals de les persones jurídiques de dret privat no compreses en l'àmbit d'aplicació de l'article 41 del text legal esmentat, relatiu a les societats anònimes cotitzades. Aquesta situació afecta l'obligació de presentació de la declaració de l'impost sobre societats, per tal com la determinació de la seva base imposable en el mètode d'estimació directa s'efectua sobre la base del seu resultat comptable. En aquest sentit, per pal·liar els efectes produïts per les mesures extraordinàries esmentades, es faculden els contribuents de l'impost que no hagin pogut aprovar els seus comptes anuals amb anterioritat a la finalització del termini de declaració de l'impost perquè presentin la declaració amb els comptes anuals disponibles en aquest moment en els termes que prescriu la norma.

Posteriorment, quan els comptes s'aprovin d'acord amb el dret i es conegui de manera definitiva el resultat comptable s'ha de presentar una segona declaració. Si en resulta una quantitat a ingressar superior o una quantitat a tornar inferior a la derivada de la primera declaració, la segona autoliquidació té la consideració de complementària. En la resta dels

casos, aquesta segona autoliquidació té el caràcter de rectificació de la primera, i produeix efectes per la seva mera presentació, sense necessitat de resolució de l'Administració tributària sobre la seva procedència. En cap cas la segona autoliquidació té efectes preclusius i l'impost sobre societats pot ser objecte de comprovació plena.

En relació amb això, per tal d'anar avançant en la reactivació de l'activitat econòmica, social, administrativa i judicial, i dotar el sistema de seguretat jurídica, es modifica l'article 40 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, i s'estableix que el termini de tres per formular els comptes anuals i altres documents legalment obligatoris s'ha de començar a comptar des de l'1 de juny i no des que finalitzi l'estat d'alarma. Amb això, s'aporta seguretat jurídica, atès que se substitueix un termini dinàmic i no uniforme, ja que variarà segons el grau de desescalada en què estigui la comunitat autònoma en el territori de la qual la societat tingui el domicili, per una data certa, l'1 de juny, i es reactiva el tràfic jurídic social. A més, es redueix de tres a dos mesos el termini per aprovar els comptes anuals des de la formulació, amb la qual cosa les empreses disposaran abans d'uns comptes aprovats i dipositats en el Registre Mercantil, i s'harmonitza el termini esmentat per a totes les societats, ja siguin cotitzades o no, de tal manera que totes han de tenir els comptes aprovats dins dels deu primers mesos de l'exercici.

II. Compliment dels requisits constitucionals del reial decret llei

En relació amb la utilització del reial decret llei com a instrument per a la pròrroga d'aquestes mesures, s'han de tenir en compte dos aspectes referits a les matèries vedades a aquest instrument normatiu i a la concurrència dels pressupòsits habilitadors que justifiquen la utilització d'aquesta classe de norma. En relació amb els primers, com assenyala l'article 86.1 de la nostra Constitució, els reials decrets llei «no poden afectar l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general». En el cas del present Reial decret llei no s'afecta cap d'aquestes matèries com ocorria amb la norma que ara es prorroga.

En efecte, les regulacions que s'incorporen a la norma no suposen una afecció del nucli essencial de cap dels elements anteriors, atès que no es regula cap institució bàsica de l'Estat, no s'afecta la naturalesa dels drets i deures dels ciutadans, no s'incorporen afeccions al règim de les comunitats autònomes, atès que no és objecte de cap d'aquestes mesures, i tampoc té cap relació amb el règim electoral, de manera en el seu contingut no hi ha res que obsti a la seva aprovació en aquest punt.

Pel que fa a la concurrència dels pressupòsits habilitadors de necessitat extraordinària i urgent, s'ha de tenir en compte la doctrina del nostre Tribunal Constitucional, sintetitzada en el fonament jurídic 4 de la Sentència 61/2018, de 7 de juny de 2018. De conformitat amb aquesta, es requereixen, d'una banda, «la presentació explícita i raonada dels motius que ha tingut en compte el Govern en la seva aprovació», és a dir, el que s'ha denominat situació d'urgència; i, de l'altra, «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi». Com assenyala el Tribunal Constitucional, generalment «s'ha admès l'ús del decret llei en situacions que s'han qualificat de «conjuntures econòmiques problemàtiques», per al tractament de les quals representa un instrument constitucionalment lícit, i alhora pertinent i adequat per a la consecució del fi que justifica la legislació d'urgència, que no és sinó subvenir a «situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requereixen una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis» (STC 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8). Finalment, també s'ha d'advertir que el fet que es consideri una reforma estructural no impedeix, per si sola, la utilització de la figura del decret llei, ja que el possible caràcter estructural del problema que es vol tallar no exclou que aquest problema es pugui convertir en un moment donat en un supòsit de necessitat extraordinària i urgent, que justifiqui l'aprovació d'un decret llei, la qual cosa s'ha de determinar atenent les circumstàncies

concurrents en cada cas (STC 137/2011, FJ 6; reiterat a les STC 183/2014, FJ 5; 47/2015, FJ 5, i 139/2016, FJ 3)».

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com ha exigint reiteradament el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F. 4, 137/2003, de 3 de juliol, F. 3, i 189/2005, de 7 de juliol, F. 3; 68/2007, F. 10, i 137/2011, F. 7) i concorre en el present cas, el fi que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons impossibles de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, més quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern. L'esdevenir de la crisi sanitària fa imprescindible prorrogar unes mesures que en condicions normals no haurien estat necessàries i que només es poden adoptar eficaçment mitjançant un reial decret llei. Passa el mateix amb la mesura excepcional relativa al permís d'ocupació dels joves estrangers que preveu aquesta norma, en consideració a la pròpia vigència d'aquesta normativa i la seva íntima connexió amb aquest Reial decret llei.

Així mateix, l'ampliació de les condicions singulars acordades en matèria de recerca amb organismes modificats genèticament i les mesures en matèria d'ocupació queden justificades en els mateixos termes, més tenint en compte que la seva redacció es va acordar per un altre reial decret llei, de manera que la justificació es remet en aquests punts a la d'aquells instruments.

De la mateixa manera, per tal com és imprescindible l'autorització de la seva creació per mitjà d'una norma amb rang de llei de conformitat amb l'article 123 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, la utilització d'aquesta figura per autoritzar el consorci esmentat es justifica plenament en atenció a la seva importància capital per al sistema científic espanyol i la garantia del compliment més exacte dels compromisos internacionals adquirits pel Regne d'Espanya, i la seva utilització queda motivada per la impossibilitat d'una tramitació per mitjà d'una llei ordinària, en atenció als terminis d'aquesta, fins i tot pel procediment d'urgència, tenint en compte que l'habilitació per constituir el consorci requereix la implantació més ràpida possible.

Així, en la creació d'aquest consorci concorren les notes de necessitat extraordinària i urgent que requereix la seva inclusió en el reial decret llei, segons el que estableix l'article 86 de la Constitució espanyola. En primer lloc, el compromís adquirit pel Regne d'Espanya en aconseguir la inclusió d'IFMIF-DONES en el full de ruta d'ESFRI (European Strategic Forum on Research Infrastructures) i el finançament europeu associat, de 4 milions d'euros, exigeix, entre altres moltes mesures, la posada en marxa immediata d'una estructura de projecte, dotada amb els recursos adequats, que permeti culminar amb èxit la fase preparatòria que preveu ESFRI. Actualment, s'està procedint a la negociació internacional per definir la participació dels altres socis en el projecte, així com la definició de l'estructura legal i de gestió del projecte. Atès el paper rellevant que aquest consorci ha de tenir en el projecte i per tal de demostrar als socis internacionals que les propostes que es fan són viables, és absolutament fonamental i urgent disposar d'una estructura bàsica per posar-lo en marxa. Per mantenir la viabilitat del projecte, el consorci ha d'entrar en funcionament abans que s'aprovin els pressupostos de recerca de la Unió Europea 2021-2027. En segon lloc, cal assenyalar que una fracció significativa dels fons previstos per ser invertits en aquestes activitats en els propers anys estan associats a l'horitzó 2020, per la qual cosa és necessari executar i justificar la despesa abans de 2023. El consorci és la millor eina que permet una gestió eficient d'aquests fons en el termini de temps disponible, fet pel qual la seva creació esdevé urgent en aquests moments. En tercer lloc, la creació d'aquest consorci reportarà un retorn econòmic a Espanya estimat en més de 1.000 milions d'euros derivats de la seva posada en marxa i funcionament, per la qual cosa suposa un reconeixement a l'activitat econòmica en un moment complex com l'actual, derivat de l'emergència sanitària provocada pel coronavirus SARS-CoV-2.

L'adopció de mesures de caràcter econòmic mitjançant un reial decret llei ha estat avalada pel Tribunal Constitucional sempre que concorre una motivació explícita i raonada

de la necessitat –entenent com a tal que la conjuntura econòmica exigeix una resposta ràpida– i la urgència –assumint com a tal que la dilació en el temps de l'adopció de la mesura de què es tracti mitjançant una tramitació pel curs normatiu ordinari podria generar algun perjudici–. No hi ha cap dubte que la situació que afronta el nostre país genera la concurrència de motius que justifiquen la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar diverses mesures. En l'actual escenari de contenció i prevenció de la COVID-19 és urgent i necessari tallar l'epidèmia i evitar-ne la propagació per protegir la salut pública, així com també adoptar mesures de contingut econòmic per afrontar-ne les conseqüències.

Per consegüent, es pot assegurar que hi ha una connexió directa entre la urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir a aquesta urgència: la pròrroga de les mesures acordades i la modificació de les restants no podrien esperar una tramitació parlamentària atès que els efectes sobre la producció agroalimentària i el corresponent proveïment a la població serien massa costosos en cas de retard. La immediatesa de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei també és oportuna, atès que una altra alternativa requeriria un termini molt superior en el temps (STC 68/2007, FJ 10, i 137/2011, FJ 7).

III. Adequació als principis de bona regulació

El present Reial decret llei es configura d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat i seguretat jurídica que recull l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En aquest sentit, aquesta modificació és necessària i eficaç perquè cal introduir en aquest moment els canvis més urgents per subvenir a aquestes necessitats i no hi ha cap altre mecanisme que el d'una norma amb rang de llei. Quant al principi de transparència, atès que es tracta d'un reial decret llei, la seva tramitació està exempta de consulta pública prèvia i dels tràmits d'audiència i informació públiques. Així mateix, és proporcional i transparent perquè aquesta modificació introdueix només els elements necessaris per a la salvaguarda de l'interès públic en aquest moment, a través de la seva pròrroga, i igualment es garanteix el principi de seguretat jurídica en assegurar un correcte encaix del conjunt de mesures. Finalment, el principi d'eficiència es considera complert, atès que no s'imposen noves càrregues administratives que no siguin imprescindibles davant de la regulació actual.

La present disposició es dicta, amb caràcter general, a l'empara de l'article 149.1.13a CE, per tal com atribueix a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica. Els articles 1 i 9 i les disposicions transitòries tercera i quarta s'emparen, a més, en l'article 149.1, regles 7a i 17a, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, i sobre legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. Els articles 4, 5, 10, 11 i 12, les disposicions addicionals primera i tercera i la disposició transitòria segona s'emparen, a més, en l'article 149.1.14a CE, per tal com atribueix a l'Estat la competència sobre hisenda general i deute de l'Estat. Els articles 6, 7 i 8 i la disposició transitòria primera es dicten, a més, d'acord amb les competències que les regles 6a, 8a i 11a atribueixen a l'Estat sobre legislació mercantil, legislació civil, sense perjudici de la conservació, la modificació i el desenvolupament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allà on n'hi hagi, i bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances i, en tot cas, les regles relatives a l'ordenació dels registres i instruments públiques, i les bases de les obligacions contractuals. L'article 2 s'empara en el que disposa l'article 149.1.15a CE, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre foment i coordinació general de la recerca científica i tècnica. L'article 3 es dicta de conformitat amb l'article 149.1.21a, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de telecomunicacions. La disposició addicional segona s'empara en la regla 2a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de nacionalitat, immigració, emigració, estrangeria i dret d'asil.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, de la vicepresidenta

tercera del Govern i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital, del ministre de Justícia, de la ministra d'Hisenda, de la ministra de Treball i Economia Social, del ministre de Cultura i Esport, del ministre de Ciència i Innovació, del ministre de Consum i del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 26 de maig de 2020,

DISPOSO:

Article 1. Pròrroga de vigència de les mesures de flexibilització de l'ocupació agrària que preveu el Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària.

1. Queden prorrogades les mesures extraordinàries de flexibilització de l'ocupació, de caràcter social i laboral, que preveuen els articles 1 a 5 i les disposicions addicionals primera i segona del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària, fins al 30 de setembre de 2020.

2. Les empreses i els ocupadors han de comunicar als serveis públics d'ocupació autonòmics, en el termini dels deu dies hàbils següents a la seva concertació, les contractacions la vigència de les quals s'acordi prorrogar, i han d'indicar la nova data de finalització.

Article 2. Autorització per a la creació del consorci per a l'impuls de la construcció a Espanya de la infraestructura científicotècnica Internacional Fusion Materials Irradiation Facility-Demo Oriented Neutron Source.

1. S'autoritza la creació d'un consorci de suport a la candidatura i eventual construcció a Espanya de la International Fusion Materials Irradiation Facility-Demo Oriented Neutron Source (IFMIF-DONES).

2. El consorci ha de comptar amb la participació de l'Administració General de l'Estat (a través del Ministeri de Ciència i Innovació) i de la Junta d'Andalusia, que han d'aportar recursos per al seu sosteniment. La denominació definitiva del consorci s'ha d'establir en el seu conveni regulador i en els seus estatuts.

3. La vigència del consorci s'ha de mantenir mentre duri la candidatura per albergar la infraestructura IFMIF-DONES, i pot continuar posteriorment en cas d'èxit d'aquesta candidatura per atendre les obligacions que corresponguin al Regne d'Espanya com a país amfitrió de la infraestructura internacional i per prestar suport en la seva construcció.

Article 3. Fraccionament i ajornament de deutes en els serveis de comunicacions electròniques.

1. Els operadors de comunicacions electròniques han de concedir als seus abonats, amb la sol·licitud prèvia d'aquests, un fraccionament i, en conseqüència, un ajornament del deute corresponent a les factures presentades al cobrament des de la data d'entrada en vigor del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i les seves pròrroques, i, en tot cas, fins al 30 de juny de 2020, tots dos inclusivament.

Les condicions del fraccionament i ajornament són les següents:

- a) El fraccionament ha de ser lineal al llarg dels mesos ajornats.
- b) El termini per fer els pagaments fraccionats és de sis mesos, llevat que l'abonat hagi acordat lliurement amb l'operador un termini diferent, ja sigui superior o inferior.
- c) No s'han de reportar interessos de demora ni s'han d'exigir garanties per al fraccionament i ajornament.

2. L'acceptació de la sol·licitud del fraccionament i ajornament del deute determina la suspensió del dret dels abonats a la conservació dels números que els hagin estat assignats en cas de canvi de l'operador que presti el servei, fins al moment en què l'abonat

estigui al corrent del deute ajornat o, en tot cas, durant el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Els abonats que no sol·licitin o que no acceptin el fraccionament i ajornament del deute en els termes que indica l'apartat anterior, tenen suspès el dret de conservació de numeració per canvi d'operador fins que l'abonat saldi el deute contret amb l'operador i, en tot cas, per un període de tres mesos a comptar del dia en què finalitzi la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, i les seves pròrrogues.

3. No obstant això, els abonats no tenen suspès el dret a la conservació dels números assignats en cas de canvi de l'operador quan comuniquin a l'operador la seva disconformitat amb la factura i, en absència d'una resposta satisfactòria, hagin interposat la reclamació corresponent davant d'un organisme oficial.

A aquests efectes, l'operador ha de resoldre la reclamació que li presenti l'abonat en un termini màxim d'una setmana. Aquesta resolució o la seva absència en aquest termini màxim legitima l'abonat per acudir davant dels organismes oficials que tramitin reclamacions d'usuaris finals.

Article 4. Autorització per a l'atorgament d'avals a favor de la Comissió Europea en el marc de l'Instrument europeu de suport temporal per mitigar els riscos de desocupació en una emergència (Instrument SURE).

1. A l'empara del que estableix l'article 114 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, s'autoritza l'Administració General de l'Estat perquè atorgui avals per un import màxim de 2.252.890.750 euros l'any 2020, en el marc del que disposa el Reglament (UE) 2020/672 del Consell de 19 de maig de 2020, relatiu a la creació d'un instrument europeu de suport temporal per atenuar els riscos de desocupació en una emergència (SURE) arran del brot de COVID-19, de conformitat amb les característiques que especifica el Reglament esmentat, a favor de la Comissió Europea en el marc de l'Instrument SURE. Els avals han de ser incondicionals, irrevocables i a primera demanda de la Comissió Europea i amb renúncia al benefici d'excussió que estableix l'article 1.830 del Codi civil.

2. S'habilita la ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital per dictar els actes necessaris i per signar l'acord o els acords amb la Comissió Europea en els quals s'estableixin els termes en què s'atorguin els avals i les condicions de pagament. La ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital pot convenir les clàusules que siguin usuals en els mercats financers, de conformitat amb el que preveu l'article 116 de la Llei 47/2003, mitjançant la signatura d'un acord amb la Comissió Europea.

3. S'autoritza la Direcció General del Tresor i Política Financera a fer els pagaments corresponents a l'execució de l'aval mitjançant operacions de tresoreria amb càrrec als conceptes específics que es creïn amb aquesta finalitat.

Una vegada fets els pagaments, la Direcció General del Tresor i Política Financera ha d'aplicar al pressupost de despeses els pagaments efectuats en l'exercici. Els pagaments efectuats el mes de desembre de cada any s'han d'aplicar al pressupost de despeses en el trimestre immediatament següent.

4. Els imports corresponents a les execucions dels avals atorgats s'han d'atendre des de la partida pressupostària del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital 27.04.923O.351 «Cobertura de riscos en avals prestats pel Tresor, inclosos els riscos d'exercicis anteriors». Aquest crèdit té el caràcter d'ampliable, segons l'annex II «Crèdits ampliables» de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018, de conformitat amb el que preveu l'article 54 de la Llei 47/2003, general pressupostària, i li és aplicable el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, pel que fa a aquests avals.

Article 5. Cobertura pressupostària de les execucions dels avals concedits pel Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital en virtut del que disposa el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

1. Els imports corresponents a l'execució dels avals atorgats pel Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital al finançament concedit a empreses i autònoms en virtut del que estableix l'article 29 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, s'han d'atendre des de la partida pressupostària del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital 27.04.923O.351 «Cobertura de riscos en avals prestats pel Tresor, inclosos els riscos d'exercicis anteriors». Aquest crèdit té el caràcter d'ampliable, segons l'annex II «Crèdits ampliables» de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018, de conformitat amb el que preveu l'article 54 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, i li és aplicable el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, pel que fa als avals atorgats en virtut del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

2. S'autoritza la Direcció General del Tresor i Política Financera a fer els pagaments corresponents a les execucions de l'aval mitjançant operacions de tresoreria amb càrrec als conceptes específics que es creïn amb aquesta finalitat.

Una vegada fets els pagaments, la Direcció General del Tresor i Política Financera ha d'aplicar al pressupost de despeses els pagaments efectuats en l'exercici. Els pagaments efectuats el mes de desembre de cada any s'han d'aplicar al pressupost de despeses en el trimestre immediatament següent.

Article 6. Acords marc sectorials promoguts per les associacions representatives d'entitats financeres sobre ajornament d'operacions de finançament de clients afectats per la crisi del coronavirus.

1. Les entitats financeres que s'adhereixin a acords marc sectorials per a la concessió de moratòries convencionals amb els seus deutors com a conseqüència de la crisi sanitària derivada de la COVID-19, se subjecten al que disposen aquest article i els articles 7 i 8, sempre que aquests acords marc sectorials s'hagin comunicat al Banc d'Espanya per al seu registre, que els ha de publicar a la seva pàgina web.

2. A aquests efectes s'entén per entitats financeres les entitats de crèdit, els establiments financers de crèdit, els prestadors de crèdit immobiliari, les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic.

3. Les entitats financeres que s'adhereixin a un acord marc sectorial han de remetre cada dia hàbil al Banc d'Espanya la següent informació referida al dia hàbil precedent:

- Nombre de sol·licituds de suspensió presentades per deutors.
- Nombre de suspensions concedides.
- Nombre de sol·licituds de suspensió denegades.
- Nombre de beneficiaris de la suspensió, desagregats, d'una banda, en deutors i avaladors i, d'altra banda, en assalariats i empresaris/professionals.
- Nombre de préstecs el pagament dels quals s'ha suspès.
- Saldo viu pendent d'amortització el pagament del qual se suspèn.
- CNAE de l'activitat que portava a terme el deutor.
- Nombre de préstecs en els quals el deutor sol·licita que es documenti la suspensió en una escriptura notarial.

4. El que preveuen aquest article, els articles 7 i 8 i la disposició transitòria primera té la consideració de norma d'ordenació i disciplina a què es refereix l'article 2 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.

Article 7. *Disposicions generals sobre les moratòries convencionals subscriïtes a l'empara d'un acord marc sectorial.*

1. Les moratòries convencionals subscriïtes entre el deutor i la seva entitat financera a l'empara d'un acord marc sectorial poden tenir per objecte tota classe de préstecs, crèdits i arrendaments financers.

2. La moratòria convencional subscriïta entre el deutor i la seva entitat financera a l'empara d'un acord marc sectorial pot acordar, sense perjudici de la meritació dels interessos pactats en el contracte de préstec inicial, que l'import del que s'ha ajornat s'aboni mitjançant:

- a) La redistribució de les quotes sense modificació del termini de venciment, o
- b) L'ampliació del termini de venciment en un nombre de mesos equivalent a la durada de la moratòria.

El deutor i l'entitat financera poden acordar la pròrroga, amb les mateixes condicions i prima pactades inicialment, de l'assegurança de protecció de pagaments o d'amortització de préstec que s'hagi contractat amb el préstec del qual es fa la novació pel mateix període de temps en què se n'ampliï el venciment, amb el consegüent deute de la prima. A aquests efectes s'entén per assegurança de protecció de pagaments la que cobreix la contingència de desocupació o la incapacitat temporal del deutor assegurat, i per assegurança d'amortització la que cobreix el deutor davant les contingències de mort o invalidesa sobre la totalitat o part del capital del préstec.

3. Les moratòries a què es refereix l'apartat anterior no poden en cap cas:

- a) Modificar el tipus d'interès pactat.
- b) Cobrar despeses o comissions, llevat que es tracti d'un préstec sense interès, i l'efecte de la despesa o comissió no suposi un augment de la taxa anual equivalent (TAE) acordada en el contracte inicial, o bé que es tracti de la prima de la pròrroga del contracte d'assegurança que assenyalava l'apartat anterior.
- c) Comercialitzar-se juntament amb qualsevol altre producte vinculat o combinat.
- d) Establir altres garanties addicionals, personals o reals, que no constin en el contracte original.

4. Quan l'entitat financera concedeixi, simultàniament o successivament, una moratòria legal i una moratòria convencional, l'acord de moratòria convencional subscrit amb el deutor ha de recollir expressament el reconeixement de la moratòria legal, i s'han de suspendre els efectes de la moratòria convencional fins al moment en què aquella finalitzi.

5. Als efectes d'aquest article, s'entén per moratòria legal la que regulen els articles 13.3, 14 i 15 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, així com els articles 24.2 i 25 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

6. Abans de formalitzar la moratòria a què es refereix aquest precepte, l'entitat financera ha de lliurar al deutor, juntament amb la proposta d'acord per establir la moratòria convencional, informació simplificada sobre les condicions del préstec que, almenys, ha d'incloure:

- a) Les conseqüències jurídiques i econòmiques de l'ajornament, amb ampliació de termini o sense, del préstec afectat.
- b) Si s'escau, les condicions de la pròrroga de l'assegurança de protecció de pagaments o d'amortització de préstec que inicialment s'hagi contractat amb el préstec del qual es fa la novació.

7. La informació simplificada i la proposta d'acord per establir la moratòria convencional a què es refereix l'apartat anterior, les ha de lliurar l'entitat financera gratuïtament en un suport durador al deutor per qualsevol mitjà, inclosos els telemàtics i

els serveis de banca electrònica de què disposi l'entitat financera, sempre que permetin acreditar el contingut i el lliurament al deutor.

8. L'acord de moratòria convencional acollit al que preveuen aquest article i els articles 6 i 8 el pot signar el prestatari i, si s'escau, els fiadors i avaladors, de manera manuscrita, mitjançant signatura electrònica, pel sistema d'atorgament del consentiment que tinguin fixat contractualment el deutor i l'entitat financera, o per qualsevol altre mitjà que permeti obtenir vàlidament el consentiment. En tot cas, el mitjà emprat ha de deixar constància del contingut i de la data en què es presta el consentiment. Per a la seva inscripció en el registre corresponent l'acord de moratòria ha de constar en un document públic, quan, de conformitat amb les regles generals, sigui exigible.

9. La formalització del contracte pel qual s'estableix la moratòria convencional acollida a un acord marc sectorial dels que assenyalava l'article anterior no està sotmesa al que preveuen:

- a) Els articles 10, 11, 12, 14 i 15 i l'apartat 2 de la disposició transitòria primera de la Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari, ni
- b) els articles 7 a 12 i 14 de la Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum.

10. La inscripció de la moratòria convencional subscripta entre el deutor i la seva entitat financera a l'empara d'un acord marc sectorial en el registre corresponent té plens efectes, si s'escau, davant dels creditors intermedis inscrits encara que no tingui el seu consentiment.

11. Els aranzels notarials i registrals dels instruments notarials en què s'elevi a públic l'acord subscript amb el deutor de moratòria convencional acollida al que preveu aquest article, i de la inscripció en el registre corresponent, són els que preveuen els articles 16 *ter* del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, i 24.6 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

Article 8. Règim excepcional de formalització de les moratòries convencionals subscrietes a l'empara d'acords marc sectorials adoptats com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19.

1. Quan en la moratòria es pacti exclusivament un ajornament del principal o principal i interessos d'un préstec o crèdit amb garantia real o un arrendament financer la inscripció del qual requereixi la formalització en un document públic i, si s'escau, la pròrroga de l'assegurança de protecció de pagaments o d'amortització de préstec a què es refereix l'apartat 2 de l'article 7, l'entitat financera ha d'elevat unilateralment a públic l'acord de moratòria subscript pel deutor i, si s'escau, els fiadors i avaladors sempre que:

- a) La moratòria es materialitzi mitjançant l'ampliació del termini de venciment, i
- b) El deutor no manifesti expressament la seva voluntat de comparèixer davant del notari per a l'atorgament bilateral.

2. El notari ha de protocol·litzar, juntament amb l'acord subscript que assenyalava l'apartat anterior:

- a) La pròrroga de l'assegurança de protecció de pagaments o d'amortització de préstec a què es refereix l'apartat 2 de l'article 7, si s'escau,
- b) La informació simplificada a la qual es refereix l'apartat 6 de l'article anterior,
- c) El justificant de la seva recepció pel deutor, i
- d) Una declaració responsable subscripta per una persona amb poder suficient per actuar en nom de l'entitat financera en la qual es manifesti:

i. L'acord marc sectorial concret al qual s'acull la moratòria i que compleix tots els requisits que s'hi preveuen,

- ii. Que el deutor ha rebut la informació simplificada que assenyala l'apartat 6 de l'article 7,
- iii. Que el consentiment del deutor s'ha prestat de conformitat amb el que preveu l'apartat 8 de l'article 7, i
- iv. La data de la signatura de l'acord de moratòria.

3. El notari ha de facilitar gratuïtament al deutor una còpia simple de l'instrument notarial en el qual s'elevi unilateralment a públic l'acord de moratòria convencional acollit al que preveu aquest article.

4. El notari autoritzant ha de comprovar en tot cas que l'entitat financera ha proporcionat al deutor la informació simplificada que preveu l'article 7, i rebutjar l'atorgament quan no s'ajusti al que preveuen aquest article i els articles 6 i 7.

Article 9. Consideració com a contingència professional derivada d'accident de treball de les malalties patides pel personal que presta servei en centres sanitaris o sociosanitaris com a conseqüència del contagi del virus SARS-CoV2 durant l'estat d'alarma.

1. Les prestacions de Seguretat Social que causi el personal que presta serveis en centres sanitaris o sociosanitaris, inscrits en els registres corresponents, i que en l'exercici de la seva professió hagi contret el virus SARS-CoV2 durant qualsevol de les fases de l'epidèmia, per haver estat exposat a aquest risc específic durant la prestació de serveis sanitaris i sociosanitaris, quan així ho acreditin els serveis de prevenció de riscos laborals i salut laboral, es consideren derivades d'accident de treball, per tal com s'entenen complerts els requisits que exigeix l'article 156.2.e) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

2. Aquesta previsió s'ha d'aplicar als contagis del virus SARS-CoV2 produïts fins al mes posterior a la finalització de l'estat d'alarma, aspecte que s'ha d'acreditar mitjançant el corresponent informe d'accident de treball, que s'ha d'haver expedit dins del mateix període de referència.

3. En els casos de mort, es considera que la causa és accident de treball sempre que la mort s'hagi produït dins dels cinc anys següents al contagi de la malaltia i derivada d'aquesta malaltia, de conformitat amb el que disposa l'article 217.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

Article 10. Aprovació de modificacions pressupostàries en el pressupost de despeses del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

1. Es concedeix un suplement de crèdit en el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per un import de 98.840.000 euros a l'aplicació pressupostària 19.02.000X.420.02 «Aportació de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social per finançar les prestacions no contributives que estableix la Llei 26/1990, de 20 de desembre. Pensions, fins i tot per atendre obligacions d'exercicis anteriors».

2. Es concedeix un suplement de crèdit en el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per un import de 272.135.370 euros a l'aplicació pressupostària 19.02.000X.420.03 «Aportació de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social per finançar les prestacions no contributives que estableixen les lleis 26/1990, de 20 de desembre, i 35/2007, de 15 de novembre. Protecció familiar, fins i tot per atendre obligacions d'exercicis anteriors».

3. Es concedeix un crèdit extraordinari en el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per un import de 14.002.593.690 euros a l'aplicació pressupostària 19.02.000X.429.06 «Transferència per equilibrar l'impacte en els comptes de la Seguretat Social derivat de la COVID-19».

4. Les modificacions anteriors s'han de finançar de conformitat amb l'article 46 de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

Article 11. Préstec a la Tresoreria General de la Seguretat Social.

1. Amb l'objecte de proporcionar una cobertura adequada a les obligacions de la Seguretat Social i possibilitar-ne l'equilibri financer, es concedeix un préstec a la Tresoreria General de la Seguretat Social per un import de 16.500.000.000 d'euros. Aquest préstec no reporta interessos, i la seva cancel·lació s'ha de produir en un termini màxim de deu anys a partir de l'1 de gener de 2021. El calendari de desemborsaments d'aquest préstec s'ha d'acordar entre la Tresoreria General de la Seguretat Social i la Direcció General del Tresor i Política Financera.

2. Per finançar aquest préstec, s'autoritza un suplement de crèdit per l'import esmentat en el pressupost de la secció 19 «Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social», servei 02 «Secretaria d'Estat de la Seguretat Social», programa 291M «Direcció i Serveis Generals de Seguretat Social i Protecció Social», capítol 8 «Actius financers», article 82 «Concessió de préstecs al sector públic», concepte 822 «Préstecs a la Seguretat Social per al seu equilibri financer».

3. La modificació anterior s'ha de finançar de conformitat amb l'article 46 de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

Article 12. Presentació de la declaració de l'impost sobre societats per als contribuents que s'ajustin, per a la formulació i aprovació dels comptes anuals de l'exercici, al que disposen els articles 40 i 41 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

1. Els contribuents de l'impost sobre societats amb un termini per a la formulació i aprovació dels comptes anuals de l'exercici que s'ajusti al que disposen els articles 40 i 41 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, han de presentar la declaració de l'impost per al període impositiu corresponent a l'exercici esmentat en el termini que preveu l'apartat 1 de l'article 124 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

Si a la finalització d'aquest últim termini els comptes anuals no han estat aprovats per l'òrgan corresponent, la declaració s'ha de fer amb els comptes anuals disponibles.

A aquests efectes, s'entén per comptes anuals disponibles:

a) Per a les societats anònimes cotitzades, els comptes anuals auditats a què es refereix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 41 de l'esmentat Reial decret llei 8/2020.

b) Per a la resta de contribuents, els comptes anuals auditats o, si no n'hi ha, els comptes anuals formulats per l'òrgan corresponent, o a falta d'aquests últims, la comptabilitat disponible portada d'acord amb el que preveu el Codi de comerç o amb el que estableixin les normes per les quals es regeixin.

2. En cas que l'autoliquidació de l'impost que hagi de resultar d'acord amb els comptes anuals aprovats per l'òrgan corresponent difereixi de la presentada d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, els contribuents han de presentar una nova autoliquidació amb termini fins al 30 de novembre de 2020.

a) La nova autoliquidació té la consideració de complementària als efectes que preveu l'article 122 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, si en resulta una quantitat a ingressar superior o una quantitat a tornar inferior a la derivada de l'autoliquidació anterior efectuada de conformitat amb el que disposa l'apartat anterior.

La quantitat a ingressar resultant reporta interessos de demora de conformitat amb el que disposa l'article 26 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, des de l'endemà de la finalització del termini que preveu l'apartat 1 de l'article 124 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, sense que li sigui aplicable el que disposa l'article 27 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

b) En els casos no compresos en la lletra anterior, la nova autoliquidació produeix efectes des de la seva presentació, sense que sigui aplicable el que disposen l'apartat 3

de l'article 120 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i els articles 126 i següents del Reglament general de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desplegament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs, aprovat pel Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol, ni es limitin les facultats de l'Administració per verificar o comprovar la primera i la nova autoliquidació.

Als efectes del que disposa aquest apartat, no són aplicables respecte de la nova autoliquidació les limitacions a la rectificació de les opcions a què es refereix l'apartat 3 de l'article 119 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

3. En el cas de devolució de quantitats derivades de l'aplicació del que disposa aquest article, s'ha d'aplicar l'article 127 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats. A aquests efectes el termini dels 6 mesos s'ha de comptar a partir de la finalització del termini que estableix l'apartat anterior per a la presentació de la nova autoliquidació.

No obstant això, quan de la rectificació a què es refereix la lletra b) de l'apartat anterior, en resulti una quantitat a tornar com a conseqüència d'un ingrés efectiu en l'autoliquidació anterior, s'han de reportar interessos de demora sobre aquesta quantitat des de l'endemà de la finalització del termini voluntari de declaració a què es refereix l'apartat 1 de l'article 124 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, fins a la data en què s'ordeni el pagament de la devolució.

4. Les autoliquidacions presentades pels obligats tributaris a les quals es refereix aquest article poden ser objecte de verificació i comprovació per l'Administració, que ha de practicar, si s'escau, la liquidació que sigui procedent. En particular, no s'ha de derivar cap efecte preclusiu de les rectificacions a què es refereix la lletra b) de l'apartat 2 d'aquest article.

Disposició addicional primera. *Limitació de la despesa a l'Administració General de l'Estat.*

S'exceptuen de la limitació de despesa que estableix l'article 21 del Reial decret llei 2/2020, de 2 de gener, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic, les mesures necessàries per a l'aplicació de l'Acord entre el Ministeri de l'Interior, sindicats de la Policia Nacional i associacions professionals de la Guàrdia Civil, de 12 de març de 2018.

Disposició addicional segona. *Règim aplicable als joves, nacionals de tercers països, que estiguin en situació regular d'entre 18 i 21 anys i que hagin estat ocupats en el sector agrari sobre la base del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària, quan finalitzi la seva vigència.*

1. Una vegada finalitzada la vigència del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària, s'ha de concedir una autorització de residència i treball als joves estrangers que, sobre la base del que preveu l'article 2.1.d) de l'esmentat Reial decret llei, hagin estat contractats en el sector agrari durant la seva vigència.

2. L'autorització l'ha de sol·licitar l'estranger, personalment, mitjançant representació o a través dels mitjans telemàtics habilitats per a això, i ha d'acreditar els requisits següents:

a) Que ha estat contractat per a una activitat continuada en el sector agrari sobre la base de l'article 2.1.d) del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, i no ha desistit d'aquesta activitat.

b) Que no té antecedents penals.

3. El termini per presentar la sol·licitud és d'un mes un cop finalitzada la vigència del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, a la delegació o subdelegació del Govern a la

província en què es resideixi. El termini màxim de resolució és d'un mes. Si no es resol en aquest termini, l'autorització s'entén estimada per silenci administratiu.

4. Aquesta autorització té una vigència de dos anys, renovable per dos anys més, i és vàlida a tot el territori nacional, sense cap limitació per ocupació o sector d'activitat i sense aplicació de la situació nacional d'ocupació.

5. En el termini d'un mes des de la notificació de la concessió, ha de sol·licitar la targeta d'identitat d'estranger.

6. S'autoritza l'òrgan competent per raó de la matèria del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions a adoptar les mesures i dictar les instruccions de desenvolupament que consideri necessàries per a l'execució d'aquesta mesura.

Disposició addicional tercera. *Ampliació del termini que preveu l'article 95 bis de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.*

La publicació a què es refereix l'article 95 bis de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, derivada de la concurrència en data 31 de desembre de 2019 dels requisits exigits per a la inclusió en aquell, s'ha de produir, en tot cas, abans de l'1 d'octubre de 2020.

Disposició transitòria primera. *Moratòries acollides a un acord marc sectorial i subscrites abans de l'entrada en vigor d'aquesta norma.*

1. Les moratòries convencionals acollides a un acord marc sectorial dels que preveu l'article 6 que hagin subscrit el deutor i la seva entitat financera abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei se subjecten al que disposa aquest precepte.

2. L'obligació de lliurament previ de la informació simplificada que estableix l'apartat 6 de l'article 7 es considera complerta en les moratòries a què fa referència l'apartat anterior quan l'entitat financera:

a) Hagi lliurat al deutor abans de subscriure la moratòria la Informació normalitzada europea sobre el crèdit al consum que consta a l'annex II de la Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum, en el cas d'un crèdit al consum, o la Fitxa europea d'informació normalitzada (FEIN) que recull l'annex I de la Llei 5/2019, de 15 de març, abans de l'elevació a públic que preveu l'article 8, o bé

b) Lliuri al deutor abans que s'elevi a públic l'acord de moratòria la informació simplificada que preveu l'apartat 6 de l'article 7 juntament amb la informació del dret que l'assisteix a desistir de la moratòria en el termini de deu dies, sense que el deutor hagi exercit aquest dret.

3. En les moratòries a què fa referència l'apartat 1, les obligacions de transparència en relació amb els contractes que recull l'article 7 de la Llei 5/2019, de 15 de març, s'han de complir en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Disposició transitòria segona. *Ampliació del termini de no meritació d'interessos de demora per als ajornaments de l'article 14 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19, i de l'article 52 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.*

Les modificacions de l'apartat 4 de l'article 14 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19, i de l'apartat 6 de l'article 52 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, s'han d'aplicar, respectivament, a les sol·licituds d'ajornament que s'hagin presentat a partir de l'entrada en vigor dels esmentats reials decrets llei 7/2020, de 12 de març, i 11/2020, de 31 de març.

Disposició transitòria tercera. *Efectes de la qualificació com a contingència professional derivada d'accident de treball de les malalties patides pel personal que presta servei en centres sanitaris o sociosanitaris com a conseqüència del contagi del virus SARS-CoV2 durant l'estat d'alarma.*

L'assistència sanitària prestada als treballadors protegits a l'article 9 durant la declaració de l'estat d'alarma que, fins a la data d'entrada en vigor d'aquesta norma, s'ha considerat derivada de contingència comuna, manté aquesta qualificació.

No obstant això, una vegada reconeguda la contingència professional de la prestació en els termes de l'article 9, l'assistència sanitària derivada de la recaiguda com a conseqüència del contagi del virus SARS-CoV2 durant l'estat d'alarma té la naturalesa de contingència professional.

Disposició transitòria quarta. *Sol·licituds de prestacions per desocupació formulades a l'empara de l'article 2 del Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, que estiguin pendents de resolució o que hagin estat denegades.*

Les sol·licituds de prestacions per desocupació formulades a l'empara del que disposa l'article 2 del Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, que estiguin pendents de resolució a l'entrada en vigor del present Reial decret llei, s'han de resoldre d'acord amb les normes que aquest últim estableix.

En cas que les sol·licituds ja s'hagin denegat a l'entrada en vigor del present Reial decret llei, els interessats les poden tornar a presentar d'acord amb el que disposa aquest últim.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogats l'apartat segon de l'article 16 *ter* i l'article 20 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

2. Amb efectes del dia 1 de juny de 2020, queda derogada la disposició addicional segona del Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació.

Disposició final primera. *Modificació del text refós de la Llei de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre.*

S'afegeix un nou número 29) a l'apartat B) de l'article 45.I del text refós de la Llei de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre, que té la redacció següent:

«29. Les escriptures de formalització de les moratòries que preveu l'article 13.3 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, així com l'article 24.2 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, i de les moratòries convencionals concedides a l'empara d'acords marc sectorials adoptats com a conseqüència de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 que preveu l'article 7 del Reial decret llei 19/2020, de 26 de maig.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.*

L'article 103.c) de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, queda redactat de la manera següent:

«c) La tinença, la consignació, el transport, el trànsit, l'emmagatzematge, la transformació, l'exposició i la venda, en qualsevol de les formes previstes legalment, de productes pesquers prohibits o de talla o pes inferiors als reglamentaris. En els supòsits en què aquestes conductes afectin les diferents espècies de mol·luscos i es facin a la llotja o en qualsevol dels establiments autoritzats per a la primera venda, el volum total venut de talla o pes inferior al mínim en un dia ha de ser superior al 10% del total comercialitzat per a aquesta espècie. En cas que aquest percentatge sigui inferior o igual al 10%, i la seva captura es consideri no intencionada, es considera una infracció lleu, i no pot ser objecte de comercialització.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió.*

Es modifica la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 55 de la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, que queda redactada de la manera següent:

«a) Per finalitzar el període per al qual va ser nomenat, cas en què ha de continuar en l'exercici de les seves funcions fins al nomenament de qui l'hagi de succeir.»

Disposició final quarta. *Modificació del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, de desplegament de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, pel qual es regula el fons de reserva que han de constituir determinades fundacions bancàries; es modifica el Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desplega el text refós de la Llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol; i es modifica el Reial decret 1082/2012, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'institucions d'inversió col·lectiva.*

S'hi afegeix una disposició addicional en els termes següents:

«Disposició addicional primera. *Suspensió de l'obligació d'aportar al fons de reserva.*

A causa dels efectes econòmics derivats de la pandèmia COVID-19, les fundacions bancàries a les quals es refereix l'article 2 no estan obligades a efectuar dotacions al fons de reserva durant l'any 2020. El termini de constitució del fons de reserva que preveu l'article 6 se suspèn durant l'any natural 2020. La suspensió de l'aportació durant l'any 2020 no es compensarà en l'aportació de l'any següent. Així, les aportacions restants fins a assolir l'import objectiu establert en virtut de l'article 4 s'han de distribuir de manera lineal en el temps, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 6.»

Disposició final cinquena. *Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre.*

S'afegeix un nou apartat 11 a l'article 33 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, amb la redacció següent:

«11. El Fons ha de procedir a la instrucció d'un expedient per comprovar la procedència dels salaris i les indemnitzacions reclamats, amb respecte en tot cas als límits que preveuen els apartats anteriors.

Conclusa la instrucció de l'expedient, l'òrgan competent ha de dictar resolució en el termini màxim de tres mesos comptats des de la presentació en forma de la sol·licitud. La notificació a l'interessat s'ha de cursar dins del termini de 10 dies a partir de la data en què s'hagi dictat l'acte.

Transcorregut el termini esmentat sense que hagi recaigut resolució expressa, el sol·licitant pot entendre estimada per silenci administratiu la sol·licitud de reconeixement de les obligacions amb càrrec al Fons, sense que en cap cas es pugui obtenir per silenci el reconeixement d'obligacions a favor de persones que no puguin ser legalment beneficiàries o per una quantia superior a la que resulti per aplicació dels límits que preveuen els apartats anteriors. La resolució expressa posterior al venciment del termini només es pot dictar si és confirmatòria del reconeixement de l'obligació, a favor de persones que puguin ser legalment beneficiàries i dins dels límits que preveuen els apartats anteriors. En tot cas, a efectes probatoris, es pot sol·licitar un certificat acreditatiu del silenci produït, en el qual s'han d'incloure les obligacions amb càrrec al Fons que, dins dels límits que preveuen els apartats anteriors, s'han d'entendre reconegudes.

Contra la resolució esmentada es pot interposar demanda davant l'òrgan jurisdiccional de l'ordre social competent en el termini de dos mesos comptats des de l'endemà de la notificació si l'acte és exprés; si no ho és, el termini esmentat s'ha de comptar a partir de l'endemà del dia en què s'hagi d'entendre estimada la sol·licitud de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior per silenci.»

Disposició final sisena. *Modificació del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.*

El segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 324 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, queda redactat de la manera següent:

«Les limitacions en la contractació de treballadors per compte d'altri a què es refereix el paràgraf anterior s'entenen aplicables per cada explotació agrària. En cas que a l'explotació agrària hi hagi dos o més titulars, tots ells en alta en el sistema especial per a treballadors per compte propi agraris del règim especial dels treballadors per compte propi o autònoms, s'ha d'afegir al nombre de treballadors o jornals que preveu el paràgraf anterior un treballador més amb cotització per bases mensuals, o dos-cents setanta-tres jornals a l'any, en cas de treballadors amb cotització per jornades reals, per cada titular de l'explotació agrària, exclòs el primer.»

Disposició final setena. *Modificació del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19.*

L'apartat 4 de l'article 14 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19, queda redactat de la manera següent:

«4. Les condicions de l'ajornament són les següents:

- a) El termini és de sis mesos.
- b) No es reporten interessos de demora durant els primers quatre mesos de l'ajornament.»

Disposició final vuitena. *Modificació del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.*

El Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, queda modificat de la manera següent:

U. Es modifica l'apartat 4 de l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«4. La prestació extraordinària per cessament d'activitat que regula aquest article té una durada d'un mes, ampliable, si s'escau, fins a l'últim dia del mes en què finalitzi l'estat d'alarma, en el supòsit que aquest es prorrogui i tingui una durada superior al mes. El temps de la seva percepció s'entén com a cotitzat, no hi ha obligació de cotitzar i no redueix els períodes de prestació per cessament d'activitat als quals el beneficiari pugui tenir dret en el futur.

Les cotitzacions per les quals no hi hagi obligació de cotitzar són a càrrec dels pressupostos de la Seguretat Social en el cas de l'aportació per contingències comunes; de les mútues col·laboradores o, si s'escau, l'entitat gestora corresponent, en el cas de l'aportació per contingències professionals i cessament de l'activitat, i amb càrrec als pressupostos de les entitats corresponents en el cas de la resta d'aportacions.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

«2. L'exoneració esmentada no té efectes per a la persona treballadora, i es manté la consideració del període esmentat com a efectivament cotitzat a tots els efectes, sense que sigui aplicable el que estableix l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei general de la Seguretat Social.»

Tres. Es modifica l'apartat 3 de l'article 40, que queda redactat en els termes següents:

«L'obligació de formular els comptes anuals, ordinaris o abreujats, individuals o consolidats, en el termini de tres mesos a comptar del tancament de l'exercici social que incumbeix a l'òrgan de govern o administració d'una persona jurídica i, quan sigui legalment exigible, l'informe de gestió i els altres documents exigibles segons la legislació de societats, queda suspesa fins a l'1 de juny de 2020, i s'ha de reprendre de nou per tres mesos més a comptar d'aquesta data. No obstant això, és vàlida la formulació dels comptes que faci l'òrgan de govern o administració d'una persona jurídica durant l'estat d'alarma, amb la possibilitat igualment d'efectuar-ne la verificació comptable dins del termini legalment previst o acollir-se a la pròrroga que preveu l'apartat següent.»

Quatre. Es modifica l'apartat 5 de l'article 40, que queda redactat en els termes següents:

«5. La junta general ordinària, per aprovar els comptes de l'exercici anterior, s'ha de reunir necessàriament dins dels dos mesos següents a comptar de la finalització del termini per formular els comptes anuals.»

Cinc. L'apartat 3 de la disposició addicional setena queda redactat de la manera següent:

«3. Durant el termini d'un any des de la finalització de l'estat d'alarma declarat mitjançant el Reial decret 63/2020, de 14 de març, s'estableix un règim especial per a qualsevol activitat d'alliberament voluntari i utilització confinada amb organismes modificats genèticament que se sol·liciti d'acord amb la Llei 9/2003, de 25 d'abril, per la qual s'estableix el règim jurídic de la utilització confinada, l'alliberament voluntari i la comercialització d'OMG, quan l'òrgan competent responsable de la

seva tramitació consideri que tingui per objecte o es demostrï la seva utilitat per prevenir, combatre o contenir agents infecciosos, processos o situacions que puguin tenir repercussions per a la salut, en especial referides a la COVID-19.

En aquests casos, i sempre que la Comissió Nacional de Bioseguretat hagi emès informe favorable per un procediment escrit sobre la sol·licitud, quan sigui preceptiva la comunicació i informació pública d'acord amb el que preveu el Reial decret 178/2004, de 30 de gener, el termini d'aquesta és de cinc dies naturals.

Finalitzat aquest termini, s'ha de procedir immediatament a la votació corresponent en el si del Consell Interministerial d'Organismes Modificats Genèticament.

En cas que s'acordi l'autorització, els seus titulars han de dur a terme les activitats esmentades en estricte compliment de les condicions previstes en l'avaluació de risc, incloses en la seva notificació i que hagin rebut l'informe favorable de la Comissió Nacional de Bioseguretat. A més, en cas que es tracti d'activitats d'utilització confinada, l'activitat només s'ha d'efectuar en instal·lacions prèviament autoritzades per a aquest nivell de risc o superior, d'acord amb la Llei 9/2003, de 25 d'abril.»

Disposició final novena. *Modificació del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.*

U. L'article 21.1 del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, queda redactat de la manera següent:

«1. S'estableixen mesures conduents a procurar la suspensió temporal de les obligacions contractuals derivades de qualsevol préstec o crèdit sense garantia hipotecària que estigui vigent a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, quan estigui contractat per una persona física que estigui en situació de vulnerabilitat econòmica, en la forma definida a l'article 16, com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19.

En tot cas, els contractes d'arrendament financer s'entenen inclosos dins de l'àmbit d'aplicació objectiu de la suspensió temporal a què es refereix el paràgraf anterior.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 48, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les entitats de dret públic pertanyents al sector públic estatal i les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social han de procurar formular i retre els comptes anuals de 2019 d'acord amb els terminis previstos a la normativa. No obstant això, quan amb motiu de la declaració d'estat d'alarma això no sigui possible i així ho acordi i ho comuniqui el comptedant a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, queden suspesos els terminis previstos a la normativa que sigui aplicable, des de la declaració de l'estat esmentat, i se n'ha de reprendre el còmput quan desaparegui la circumstància esmentada o s'ha d'ampliar el termini previst en un període equivalent al de la durada efectiva de l'estat d'alarma.»

Tres. L'apartat 6 de l'article 52 queda redactat de la manera següent:

«6. Les condicions de l'ajornament són les següents:

a) El termini és de sis mesos des de la finalització del termini d'ingrés que correspongui de conformitat amb el que preveu l'article 108 del Reglament (UE) núm. 952/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 d'octubre de 2013, pel qual s'estableix el codi duaner de la Unió.

b) No es reporten interessos de demora durant els primers quatre mesos de l'ajornament.»

Disposició final desena. *Modificació del Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària.*

Es modifica el paràgraf tercer de l'apartat e) de l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«És incompatible amb la prestació per naixement i cura de menor de la Seguretat Social, si bé, excepte pel que fa al període obligatori de la mare biològica a continuació del part, del període obligatori, o de la part que en resti, se'n pot gaudir des de l'endemà de la finalització de les retribucions que preveu aquest Reial decret llei.»

Disposició final onzena. *Modificació del Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació.*

S'afegeix a la disposició addicional quinzena del Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació, un nou apartat 5, amb el text següent:

«5. El notari ha de facilitar gratuïtament al deutor una còpia simple de l'instrument notarial en el qual s'elevi unilateralment a públic l'acord de moratòria legal de conformitat amb la present disposició.»

Disposició final dotzena. *Modificació del Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.*

El Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, queda modificat amb efectes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 17/2020, de 5 de maig, en els termes següents:

U. Es modifiquen els apartats 1, 2 i 3 de l'article 2, que queden redactats de la manera següent:

«1. Com a conseqüència de la crisi sanitària derivada de la COVID-19, amb caràcter excepcional i transitori per a l'exercici 2020, es reconeix als artistes en espectacles públics l'accés extraordinari a les prestacions econòmiques per desocupació, en els termes que preveu aquest article.

El naixement del dret a la prestació té efectes des de l'endemà de la data de presentació de la sol·licitud.

S'han de complir els requisits que estableix l'article 266 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, amb les especialitats que es disposen a continuació.

No és exigible estar en situació d'alta o assimilada a l'alta.

Així mateix, tampoc és exigible estar inclòs en el règim general de la Seguretat Social en els termes que preveu l'article 249 *ter* del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, ni en el moment de sol·licitar la prestació ni durant la seva percepció.

La prestació és incompatible amb qualsevol percepció derivada d'activitats per compte propi o per compte d'altri, o amb qualsevol altra prestació, renda mínima, renda d'inclusió, salari social o ajudes anàlogues concedides per qualsevol administració pública.

2. Als treballadors que, de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article, acreditin els dies d'alta pertinents a la Seguretat Social amb prestació real de serveis en l'activitat que preveu l'apartat anterior, se'ls reconeix, en l'exercici 2020 i als efectes del que disposa l'article 266 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, estar en situació legal de desocupació, així com tenir cobert el període mínim de

cotització, sempre que no estiguin percebent o hagin optat per la prestació contributiva per desocupació ordinària que preveuen l'article 262 i següents del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

3. La durada de la prestació per desocupació que preveu aquesta disposició està en funció dels dies d'alta a la Seguretat Social amb prestació real de serveis en l'activitat esmentada l'any anterior a la situació legal de desocupació, d'acord amb l'escala següent:

Dies d'activitat	Període de prestació (en dies)
Des de 20 fins a 54.	120
Des de 55 en endavant.	180

A aquests efectes la data de la situació legal de desocupació és el 14 de març de 2020, data d'entrada en vigor del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma.»

Dos. S'afegeix un apartat 5 a l'article 2, amb la redacció següent:

«5. El dret a l'accés a aquesta prestació extraordinària es reconeix per una única vegada.

No obstant això, una vegada reconegut el dret a la percepció de la prestació per desocupació, se suspèn mentre el titular del dret faci un treball per compte propi o per compte d'altri. La suspensió del dret esmentat suposa la interrupció de l'abonament de la prestació, que es reprèn una vegada finalitzat el treball, pel temps que resti del període de percepció que correspongui.»

Disposició final tretzena. *Modificació del Reial decret llei 18/2020, de 12 de maig, de mesures socials en defensa de l'ocupació.*

U. Es modifica el paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«Sense perjudici d'això, la renúncia per part d'aquestes empreses i entitats als expedients de regulació temporal d'ocupació o, si s'escau, la suspensió o regularització del pagament de les prestacions que derivin de la seva modificació, s'ha d'efectuar prèvia comunicació d'aquestes al Servei Públic d'Ocupació Estatal, o, si s'escau, a l'Institut Social de la Marina, de les variacions en les dades contingudes en la sol·licitud col·lectiva inicial d'accés a la protecció per desocupació.»

Dos. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 4 de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«Als efectes del control d'aquestes exoneracions de quotes, és suficient la verificació del fet que el Servei Públic d'Ocupació Estatal, o si s'escau, l'Institut Social de la Marina, procedeixi al reconeixement de la corresponent prestació per desocupació pel període de què es tracti.»

Tres. Es modifica l'apartat 5 de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«5. Les exempcions en la cotització a què es refereix aquest article no tenen efectes per a les persones treballadores, i es manté la consideració del període en què s'apliquin com a efectivament cotitzat a tots els efectes, sense que sigui aplicable el que estableix l'apartat 1 de l'article 20 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.»

Disposició final catorzena. *Salvaguarda del rang de determinades disposicions reglamentàries.*

Es manté el rang reglamentari de la disposició addicional primera del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, modificada per la disposició final quarta d'aquest Reial decret llei.

Disposició final quinzena. *Títols competencials.*

Aquesta disposició es dicta, amb caràcter general, a l'empara de l'article 149.1.13a CE, per tal com atribueix a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Els articles 1 i 9 i les disposicions transitòries tercera i quarta s'emparen, a més, en l'article 149.1, regles 7a i 17a, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, i sobre legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

Els articles 4, 5, 10, 11 i 12, les disposicions addicionals primera i tercera i la disposició transitòria segona s'emparen, a més, en l'article 149.1.14a CE, per tal com atribueix a l'Estat la competència sobre hisenda general i deute de l'Estat.

Els articles 6, 7 i 8 i la disposició transitòria primera es dicten, a més, d'acord amb les competències que les regles 6a, 8a i 11a atribueixen a l'Estat sobre legislació mercantil, legislació civil, sense perjudici de la conservació, la modificació i el desenvolupament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allà on n'hi hagi, i bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances i, en tot cas, les regles relatives a l'ordenació dels registres i instruments públics, i les bases de les obligacions contractuals.

L'article 2 s'empara en el que disposa l'article 149.1.15a CE, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre foment i coordinació general de la recerca científica i tècnica.

L'article 3 es dicta de conformitat amb l'article 149.1.21a, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de telecomunicacions.

La disposició addicional segona s'empara en la regla 2a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de nacionalitat, immigració, emigració, estrangeria i dret d'asil.

Disposició final setzena. *Habilitació normativa.*

S'autoritzen el ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació; la vicepresidenta tercera del Govern i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital; el ministre de Justícia; la ministra d'Hisenda; la ministra de Treball i Economia Social; el ministre de Cultura i Esport; el ministre de Ciència i Innovació; el ministre de Consum, i el ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions a dictar les normes que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament del que preveu aquest Reial decret llei, en relació amb les seves matèries respectives.

Disposició final dissetena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 26 de maig de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN